

REGIONALAVDELINGEN

Saksbehandler: Heidi B. Iglebæk

Vår dato
30.08.2007
Deres dato
18.06.2007

Vår referanse
200602595-3/E: S82 &00/HBI
Deres referanse
06/01219-4

Olje- og energidepartementet
P.B 8184 Dep.
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
06 / 01219 - 30	
DATO - 3 SEPT. 2007	
AN 586	EKSP.

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET. FORSLAG TIL VEILEDER FOR UTARBEIDELSE AV REGIONALE PLANER FOR VINDKRAFT. HØRING.

Vi viser til deres brev datert 18.06.2007 vedrørende høring av forslag til veileder for utarbeidelse av regionale planer for vindkraft (heretter veilederen). Dette som oppfølging av nylig fastsatte nasjonale retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftanlegg (heretter retningslinjene). Frist for uttalelser er satt til 31. august.

Vi forstår retningslinjene og veilederen slik at det i fortrinnsvis er ønskelig å utarbeide regional plan for vindkraft i betydningen fylkesdelplan etter plan og bygningsloven (som er konsekvensutredningspliktig). Dette innebærer vedtak i fylkestinget og godkjenning ved kongelig resolusjon, eller av Miljøverndepartementet, som også har muligheter til å foreta evt. nødvendige endringer. Den godkjente planen sies å skulle legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet, og å være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging i fylket (jfr. retningslinjene s. 28 kap. 4.4, Veileder s. 3, kap. 1.0).

Retningslinjene holder også mulighetene åpne for andre planformer som bl.a å utarbeide "Regionale planer som ikke angir områder som synes akseptable for utbygging, men kun inneholder en verdikartlegging og eventuell identifisering av områder med spesielt høyt konfliktpotensial" (s. 28 kap. 4.3). Dette er en plantype som menes å ikke omfattes av forskrift om konsekvensutredninger på grunnlag av at planen fokuserer på å utelukke områder for vindkraftutbygging, og ikke å identifisere disse.

Utredningstema og viktige hensyn som veilederen anbefaler vurdert i en regional plan er: Områder omfattet av ulike typer vern, landskap, biologisk mangfold, inngrepsfrie naturområder i Norge (INON), kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv, reiseliv, reindrift og evt. andre hensyn. "For å sikre at planarbeidet kan skje innenfor akseptable tidsrammer anbefales det at fylkeskommunene inkluderer kun de hensynene som både er særlig relevante og egnede til å bli vurdert i en arealrettet fylkesdelplan" (veilederen s. 16)..

Videre fremgår at "Det er lagt til grunn at kartleggingsarbeidet knyttet til regionale planer for vindkraft normalt skal kunne baseres på eksisterende kunnskap. Planprogrammet bør inneholde en oversikt over kjent kunnskap på regionalt nivå, herunder gjennomførte registrerings- og utredningsarbeider, for de ulike temaene som skal inngå i kartleggingen". I de tilfeller hvor det åpenbart mangler grunnlagsmateriale til å gjennomføre en verdivurdering innenfor ett eller flere

tema, bør det redegjøres for dette. Det bør også klargjøres hvilken kunnskap som vil bli innhentet i forbindelse med planarbeidet (veilederen s. 6).

Verdikartleggingen og resultatpresentasjonen opplyses å skulle gi det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å beskrive konsekvensene av vindkraftutbygging innenfor de ulike delområdene på et oversiktsnivå. Endelig avklaring av konsekvenser og konflikter for konkrete utbyggingsprosjekter skal skje ved behandling av den enkelte søknad med konsekvensutredning som vil være basert på mer detaljert og utfyllende kunnskap (jfr. Veilederen s. 21).

Våre vurderinger

Vi er positiv og ser stor nytte av utarbeidelse av "regionale planer" for vindkraft, men vi er litt usikre på om utredningsgrunnlaget i veilederen vil være tilstrekkelig for å utarbeide en regional plan i form av en fylkesdelplan (i henhold til plan- og bygningsloven). Dette fordi konklusjonene i henhold til veilederen skal baseres på "overordnede vurderinger", normalt ut i fra eksisterende kunnskap og ut i fra et (begrenset) utvalg tema/analyser. Spesielt samfunnsrelaterte tema, for eksempel eksisterende bebyggelse og infrastruktur, er i veilederen anbefalt behandlet i tilknytning til senere konsesjonsbehandling, konsekvensutredning og planbehandling. Vi er også usikre på hvilke signaler en fylkesdelplan for vindkraft vil gi overfor interessenter, grunneiere, kommuner og NVE i forbindelse senere detaljbehandling av de konkrete vindkraftsakene. Vi er litt bekymret for at en slik fylkesdelplan vil binde opp fylkeskommunen og kommunene i for stor grad før den videre behandlingen som vil inneholde den endelige avklaringen av konsekvenser og konflikter. Om dette vil kunne svekke fylkeskommunens uttalelser på et senere tidspunkt til konsesjonssakene, og gi grunnlag for en lokalisering som viser seg uegnet etter en nærmere gjennomgang (jfr. sak Vindmøllepark på Lista, Farsund kommune).

Vi vil på grunnlag av dette påpeke muligheten til å utarbeide en temaplan for vindkraft. Dette som en "mulighetsstudie/forhåndsundersøking" av arealer i fylket. En temaplan tenkes da å gi fylkeskommunale signaler på hvilke områder som fylkeskommunen ønsker videre utredet/undersøkt med tanke på utnyttelse av vindkraft, uten at dette skal binde fylkeskommunen og kommunene opp i ettertid i en regional fylkesdelplan (i.h.t plan- og bygningsloven). En temaplan vil også kunne gi signaler på hvilke områder som er uaktuelle for vindkraft.

I veilederen s. 4, kap. 2.1, presiseres at "*Regionale planer for vindkraft omfattes av KU-forskriften hvis planen gir retningslinjer for utbyggingsbeslutninger i etterfølgende plan- og konsesjonsprosesser. I praksis vil dette omfatte planer som angir områder der etablering av vindkraftanlegg vurderes å være akseptabelt i forhold til viktige hensyn*".

En eventuell utarbeidelse av en temaplan vil kunne følge tilsvarende opplegg og de samme anbefalinger mht til utredninger som fremgår av veilederen. Men vi er usikre på om en temaplan for vindkraft vil være konsekvensutredningspliktig, fordi den formelle virkningen av planen er begrenset. Dvs. at vi ikke anser temaplanen som retningsgivende for utbyggingsbeslutninger i etterfølgende plan- og konsesjonsprosesser. Endelig avklaring av områdenes egnethet og konfliktpotensialet avgjøres i forbindelse med etterfølgende detaljbehandling av de konkrete sakene. I den grad det er relevant anser vi det imidlertid formålstjenelig å følge prosessreglene i henhold til konsekvensutredninger også i tilfellet utarbeidelse av en temaplan. En temaplan som "regional plan" vurderer vi å være i samsvar med de vedtatte retningslinjene og veilederen, men vi ønsker en tilbakemelding på om departementet finner kravet om konsekvensutredninger gjeldende i dette tilfellet.

I forslag til veileder knyttet til friluftsliv henvises det DN håndbok 25 "kartlegging og verdsetting av friluftsområder". Det hevdes videre at kun et fåtall av kommunene har gjennomført denne kartleggingen. Etter vår vurdering skyldes dette store metodiske utfordringer. Siden verdier knyttet til friluftsliv er subjektive verdier er det spesielt vanskelig å verdsette friluftsområdene. For å få til en best mulig kartlegging og verdsetting er det viktig å legge opp til en medvirkningsprosess hvor aktører innenfor friluftslivet er sentrale.

Avslutningsvis vil konkludere med at vi finner det noe vidtgående at fylkeskommunen skal avsette områder i en regional plan, fylkesdelplan i.h.t plan- og bygningsloven, som skal vise "områder der etablering av vindkraftverk vurderes å være akseptabelt". Dette før det er foretatt grundige undersøkelser i forbindelse konsekvensutredning, plan- og konsesjonsbehandling. Vi tror dette kan binde opp fylkeskommunen i for stor grad i etterfølgende behandling av de konkrete vindkraftsakene, og vi vil gi et sterkt faglig råd om at veilederen i større grad omtaler mulighetene for å utarbeide en temaplan som regional plan for vindkraft i fylkene.

Vi vil også benytte anledningen til å gi ros for det viktige og gode arbeidet som er nedlagt i retningslinjene og veilederen, som vil være et godt grunnlag å følge i videre arbeid med regionale planer for vindkraft.

Med hilsen

Sjm.

Vidar Ose
Kontorsjef

Heidi B. Iglebæk
Rådgiver - arealplanlegger